

روابط فرهنگی ایران با آمریکا

کشور های پادشاهی جهان محسوب میشود و یوش از چهار هزار سال مردمش به فرهنگ و تمدن بشر خدمات بر جسته ای کرده اند و عشق و شور بهتر و هنرمندی آنها که از اجداد خود بارث برده اند هم اکنون قسمتی از فرهنگ و تمدن متفرق جهان را تشکیل میدهد. ملت ایران شاید بهتر از هر ملت دیگری ثابت کرده است که قدرت و توانائی قلم شاهویش لاشتیز سر باز است.

حتی در این ملت بسیار کوتاهی که ما در میان شنا بسوی یاریم این سرنوشت باستانی ایران بار دیگر بظاهر پیوسته و بازهم پیوسته رسیده است. یوای ایجاد یک بیرونیتی نازی بهای مقیم و کهادشن مشارک ما بودند مردم ایران قسم اعظم بسیج سال مندادی باز طاقت فرسای جنک را بروی شانه خود نگذاشتند. سربازان خارجی با عزیمت از ایران خانه نمی پنیرد و همین و پیشگیری کاه علوم اسلامی چهل هزار کتابی بصورت دوست و است که مرا تشویق میکند و موجب تسلی خاطرم رمال حارم علی چشم و یافلا آزادی عمل را از شا سلب کرده بود.

سبب عده ای که شما در ظرف اینعدت بار گران چنگ را تحمل کردید این بود که به سرنوشت خود - همان سرنوشتی که در اشعار ابدی شعرای بزرگ ملی شما تعبیر شده است - اطمینان داشتید و ایرانی که گذشته درخشانی داشته است میتواند بازآمدی و استقلال آینده خود نیز امیدوار باشد و برای من مسلم است که آینده ایران مستعد کسب افتخاراتی بزرگتر و عالیتر از افتخارات گذشته اش میباشد. از معالمه آثار بزرگ شعرای

با کمال ناسف باید بگویم این آخرین باری است که من میتوانم در حضور اعضای این انجمن با سمت رئیس افتخاری که باید بجهت زودی بجهاشین من تقویض شود صحبت کنم.

من اطمینان دارم که جانشین من هر که بایشد با همان حسن استقبال و همکاری میماینه ای که همه شما در دوره اقامت ۲۱ ماهه من بنابراین داشته اید و برای من کمک فوق العاده ای بوده است مواجه خواهد گردید.

به حال من خود را سعادتمند میدام که اکنون که رخصت بازگشت بکشور خود را از شامی عظیم اطلاع و اطمینان دارم که فرمتی که برای تقویت روابط میان ایران و امریکا که نه تنها در نتیجه ارتباط با اعضای این انجمن بلکه بطرق متعدد و مقید دیگر در گذشته نصیب من گردیده است با عزیمت از ایران خانه نمی پنیرد و همین و پیشگیری کاه علوم اسلامی چهل هزار کتابی بصورت دوست و است که مرا تشویق میکند و موجب تسلی خاطرم رمال حارم علی چشم و یافلا آزادی عمل را از شا سلب کرده بود.

مقصود من از این تذکر این نیست که در این موقع که از دوستان ایرانی خود خدا حافظی میکنم غم و اندوه توأم با قدر شناسی خود و خانم و پر ایشان خفیف است. ما در دوره پر سعادتی که در ایران اقامت داشته ایم و همان شما بوده ایم از مهمان توازیهای میماینه ای که شما در حق ما مبذول داشته اید از ته قلب تشكر میکنیم. ما بادگارهای خوش این مدت تقریباً دو ساله ای را که سعادت داشته ایم با مردم ایران زندگی کنیم هبشه در خاطر خود محفوظ خواهیم داشت زیرا این کشور قدیمی ترین

بنا بر این عقیده ما امریکائیها راجع بروابط دوستاهه دوجانبه است یعنی آن عواملی که در تمدن دو کشور مکمل یکدیگر میباشند اعم از عوامل اقتصادی و فرهنگی و سیاسی بمنظور حصول حداکثر استفاده منقابل باید مورد تبادل قرار گیرد.

در مورد امور فرهنگی این مبادله مقابله مثلاً ممکن است از طرف ما بوسیله شناساندن آثار بزرگ تمدن شا به جهانیان انجام پذیرد. در این چند هفته اخیر بسیاری از شا سخنرانیهای دکتر آرتور آپهم بوبرا استماع فرموده اند. کارهای بزرگ این شخص راجع به آثار هنری ایران بازترین نمونه درخشانی است که نشان میدهد چگونه دانشمندان امریکائی با دیدن کشور ایران و مطالعه ذخایر فراوان گذشته و کنونی آن میتوانند با اطلاعات تاریخی عالم بشریت که در دسترس هردم امریکا و سایر ملل جهانست یافزایند.

بعضی دیگر از شما آقایان نیز شاید موفق شده باشید آقایان دکترها وزر و ویلکنسن باستان شناسان امریکائی را که اخیراً کاوش‌های خود را در ناحیه نیشابور یعنی آرامگاه ابدی عمر خیام که اشعارش شاید در امریکا بیش از ایران ورد ذمانتها است بیان رسانده اند ملاقات کنید. برخی دیگر نیز شاید دکتر مک کاون عضو انجمن خاورشناسی دانشگاه شیکاگو را ملاقات کرده و از نقشه‌های او برای حفریاتی که خجال دارد در ناحیه اهواز بعمل آورد اطلاع یافته‌اند. این خاورشناس امیدوار است که ضمن این حفریات راجع به کیفیت تبدیل زندگی بشر اولیه در ایران از چادرنشینی به کشاورزی مدار کی بدست آورد و باین طریق مراحل اولیه تمدن کهنسال و بزرگ ایران را روشن سازد.

اینها نمونه دانشمندانی هستند که امریکا امیدوار است ضمن این تبادل فرهنگی دوجانبه با برادران روانه دارد. از طرف دیگر ما نیز میخواهیم که

شما نه تنها این آینده درخشنان مسلم میگردید بلکه آثار آنها سبب میشود که شما برای کسب افتخارات بیشتری آماده شوید.

منظور من امشب از این سخنرانی که عنوان تودیع ایراد میگردد اینست که از همه اعضای این انجمن تقاضا کنم که راجع باین مسئله تأمل و تفکر کافی مبذول دارند که ما امریکائیان و شما ایرانیان چگونه هر کدام در کشور خود میتوانیم با تبادل نظریات فرهنگی میان دو کشور خود برای حصول آینده روشنتری کمک نمائیم. نظریات اعضای این انجمن همواره برای من که عمدتاً در امور سفارت کبرای امریکا در کشور شما بوده ام مقید واقع شده است و میتوان گفت که نظریات ویشنادهای من بور اکنون که من نامزد تصدی واداره امور مربوط به تبادل نظریات فرهنگی و اطلاعات خارجی دولت متابع خود گردیده ام نیز برای راهنمایی من مقید خواهد بود.

قبل از هم چیز شاید بهتر باشد که سعی کنیم مفهوم روابط فرهنگی را از نظر امریکائیها توضیح دهیم.

در این زمینه ناچار خواهیم بود که با خصار بعضی از جنبه‌های روابط خارجی امریکا بطور کلی مذکور شویم زیرا روابط فرهنگی میان ملل بمعنای اعم همیشه مکمل روابط کلی و عمومی بین ملل بوده است. روابط اقتصادی و سیاسی و فرهنگی وغیره فقط جنبه‌های مختلفی از یک طرح کلی و کامل میباشد.

در قسمت امور اقتصادی ما امریکائیها ملت جوانی هستیم که بقدرت خود مبارزات میکنیم و از پیشرفت‌های مادی خود سر براند هستیم، ولی در عین حال نزد ملل قدیمی تر مانند ایران که در قلمرو هنری زیبا و فلسفه و تلوم قدیمه میتوانند نکات بسیاری بما بسازند تواضع و فروتنی مینماییم.

روابط فرهنگی ایران با آمریکا

هیچ شاهد و مثالی روشنتر و بیوقوع تراز مسئله طرح برنامه تجدید عمران اروپا که هم اکنون در کنگره امریکا مورد بحث و مذاکره است برای اثبات تصمیمی که ما امریکائیها در باره مساعدت اقتصادی منحصر آشنا اتخاذ کرده‌ایم نمیتوان ذکر کرد.

در تاریخ پنجم زوئن ۱۹۴۷ چرج مارشال وزیر امور خارجه امریکا ضمن نقطی در امریکا اظهار داشت که تمام ملل اروپائی باید گرد هم آمده و برای تنظیم برنامه‌ای بمنظور تجدید بحیات اقتصادی قاره اروپا بس از خرابی‌های زیادی که در تبعیجه ۶ سال چنان صورت گرفته است باید یکگر تبادل نظر کنند و طرحی در این باره تنظیم کرده بملت امریکا تایم دارند تا در تبعیجه همکاری هال من بود با حداقل مساعدت از طرف امریکا این طرح عظیم در این ایام بر حادثه صورت عمل بخود بگیرد.

پیش‌باد مارشال تمام ملت‌های اروپا بدون استثناء ابلاغ شد و ۱۶ ملت آنرا پذیرفته وبعضی از دول هم آنرا رد کردند و در یک‌مورد بخصوص پیشنهاد مزبور ابتدا مورد قبول واقع شد ولی بعد بلاحظاتی رد گردید. در اینجا متناسب نیست که علی‌خودهاری از قبول پیشنهادی که بدون تبعیض تهیه و ابلاغ شده بود ذکر کنم، نکته عده از اینجا است که از همه دول با رعایت شرایط متساوی تقاضای همکاری شده بود و تا آنچه‌ای که می‌باشد مدت مزبور مساعدت خواهد کرد. در اینجا است که ملت‌های ایالت متحده ایالت متحده ایالت ملتهای که بقدر کفايت آزادی داشتند یعنی تمام ملت‌های آزاد اروپا آنرا پذیرفتند. هنگام اقدام بار سال این پیشنهاد از طرف دولت امریکا کاملاً معلوم بود که تصویب آن ایجاب می‌کند که هر فرد از ۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰ نفر جمعیت ایالت متحده امریکا در حدود مبلغ ۵۰ دolar (۳۰۰ ریال) بصورت چنین یا خدمت مجانی سالیانه پردازد.

که متفسکرین و دانشمندان ایرانی هر چه بیشتر با امریکا بیایند تا ما بنوانیم مستقیماً از تابع حکمت باستانی شما بهره مند شویم.

ما امریکائیها که از لحاظ صنایع و کشاورزی متوفی توین ملل جهانیم نیز بهم خود می‌توانیم در این روابط متقابل با ملتی مانند ملت ایران که اهتمام دارد محصولات مزارع و کارخانه‌های خود را افزایش دهد کمکهای فنی کنیم تا منظور خود را برای بالا بردن سطح زندگی و رساندن آن پیاوه ای که در تبعیجه ترقیات علمی جدید برای بشر قرامش شده است عملی سازد.

امریکا در زمینه تعلیمات اجباری و تأمین حق دادن رأی برای همه و همچنین در بی ریزی شالوده دموکراسی از لحاظ سیاسی که پایه‌هایش بطور محکم و متناسب بر تعلیم و تربیت آزاد برای همه اطفال و حق دادن رأی آزاد برای همه مردان و زنان استوار است پیشرفت‌های بزرگی کرده است. ما با کمال خوشوقتی حاضریم اطلاعات و تجارب خود را در این زمینه در دسترس کلیه کسانی که طالب کسب آن باشند قرار دهیم.

هر ملتی که خط مشی خود را بر تأمین استقلال و بهبود و پیشرفت مادی و صحت جسمی و فکری و افزایش آزادی سیاسی خود قرار دهد می‌توان اینجا این اطمینان داشته باشد که امریکا به نسبت تمایل آنملت و همچنین به نسبت قدرت و استطاعت ایالت ملی مزبور مساعدت خواهد کرد. در اینجا است که نظریات و پیشنهادهای شما می‌توانند بینهایت مؤثر و مفید واقع شود. ولی نباید اشتباه کرد که مساعدت و همراهی امریکا به رشکلی که باشد فقط بشرط تقاضا صورت خواهد گرفت. ما نیغواهیم نظریات یادستور و کمک اقتصادی خود را به بیان تحریم کنیم زیرا در اینصورت تبعیجه‌ای بدست نخواهد آمد. یعنی از یکطرف ما نیرو و کمک مادی خود را به در داده و از طرف دیگر شما نیز مساعی مارا سوه تعبیر کرده و اعتراف خواهید نمود.

ناکنون کمک کرده‌ایم وابن کمک از بعد از خاتمه مخاصمات به سازمانهای بین الملل از قبیل بانک بین الملل وبا بصورت وامهای مستقیم و یا اعاهه بعمل آمده است. در عرض سال اخیری که آشوب و بی نظمی در سرتاسر جهان حکمرانی بوده است وقسمت اعظم نقاط جهان از موقع خاتمه مخاصمات محصور به تحمل این انقلاب و بعد از بوده‌اند مساعدت امریکا مردم جهان را زنده و امیدوار نگاه داشته است ولی اکنون مساعدة بخصوصی مورد تقاضا می‌باشد. خطة اروپا که مرکز صنعتی بزرگی است برانر جنگ و بران شده و کارخانهای آن متلاشی گشته و شیزاره اقتصادیات آن از هم گسیخته است. از لحاظ سیاسی قسمت عمده اروپا در نتیجه وجود عقاید متضاد متلاشی شده است. و در حال حاضر قاره اروپا کانون توجه کشورهایی است که برای حفظ واستقلال خود و پنهان حفظ آزادی خود در تلاش می‌باشد. اینکه موقع آن رسیده است که برای ساخته بعمل آید و در عین حال بعواملی که موجب ایجاد کشمکش بین هوای خواهان پیشرفت اقتصادی و ایجاد کنندگان هرج و مرچ اقتصادی می‌گردند ضربت قاطعی فرود آورده شود. اگرتوان این ضربت استرالویکی را بر اروپا وارد آورده تمام دنیا از منافع آن بهره مند خواهد شد و اقتصادی ایران اینزی فی حد ذاته خون تازه ایراکه در عروق اقتصادی جهان جریان یافه است احساس خواهد کرد. ملت شما نیز مانند ملت امریکا و هر ملت آزاد دیگری در جهان از برکت آن بهره‌مند شده استفاده خواهد کرد.

حالا بر می‌گردیم به مطلبی که هم اکنون اظهار شد و آن اینکه روابط میان هر دو ملتی برای اینکه مفید و پایدار باشد باید حتماً بر حسن نیت مقابل و اعتماد دو جانبه استوار شود.

دولت امریکا در نتیجه تجربیات تلغی کذشته دریافتی است که همانطوری که در روابط خصوصی

برای بسیاری از اهالی امریکا این فداکاری بسیار دشوار و سنگین است ولی ملت امریکا تنها می‌باشد اینست که با سهیم ساختن ملل اروپائی که فعلاً از استفاده بسیاری از نعم محروم هستند باعثه‌ای که فعلاً برایش موجود است بمنظور استقرار صلح پایداری در سرتاسر جهان کمک شایانی بنماید تا با اینوسیله صلح و رفاهیت عموم مردان و زنان و خردسالان جهان تأمین گردد.

مسلم است که مالیات دهنده‌گان امریکا در صورتی که احساس کنند کمک مادی آنان بملل دیگر بجای اینکه از آن استفاده شود به درمی‌رود هرگز حاضر بتحمل این فداکاری نخواهد شد زیرا برآنها مسلم است که کسانی که برخلاف میل خود مجبور بقبول کمکی بشوند آن کمک در مورد آنها می‌نتیجه خواهد ماند. از طرف دیگر میتوان بیش بینی کرد که ملت‌های هم که مجبور به رد این احسان شده‌اند بموقع خود از این اجباری که برآنها تعذیل شده است از عمل خود سخت اظهار ارزیجار خواهند کرد.

چونکه ضمن توضیع فرق میان اجبار و آزادی عمل صحبت از طرح و برنامه تجدید عمران کشورهای اروپا جیان آمد شاید بیورد نباشد به نکته‌ای که محتمل است بمنظور بسیاری از احتساب محترم رسیده باشد اشاره کنم. و آن اینکه چرا ملت‌های مثل ملت ایران که خارج از قاره اروپا نمی‌باشد مشمول طرح مارشال نمی‌شوند. شما اطمینان داشته باشید که ناکنون مکرر از من راجع به این مسئله سوال شده است و جواب آن بنظر من بسیار ساده می‌باشد. همه ما باید حداقل کوشش خود را در راه احیای اقتصادیات جهان بکار ببریم. تا آنجایی که وظیفه ملت امریکا ایجاد می‌گردد است ما نهایت سعی خود را برای مساعدت بدیگران بکار ببریم و تاحدی که قدرت واستطاعت ما اجازه داده است در تمام نقاط جهان با صرف مبلغ ۲۰ میلیارد دolar (۱۲۰۰ میلیارد ریال)

روابط فرهنگی ایران با آمریکا

قرض بدهند و اگر حاضر برای قرض دادن بشوند رفع سنگینی برآن میبینند که خطر از دست رفتن خود پول را جبران کند مگر اینکه شالوده اقتصادی کشور قرض کیرنده قرض و محکم باشد . بنابراین این مطلب حقیقت دارد که امروزه در نتیجه این تصمیم وام گرفتن از بانکهای خصوصی امریکا برای بسیاری از کشورهای جهان بسیار مشکل است ولی نتیجه کلی این رویه خوبی بهتر از بیش است . کشورهای کوچک که احتیاج به قرض دارند باید مراقب باشند که اعتبار مالی آنها رضایتبخش باشد و هیچکس نباید تصور کند که ما بخواهیم بزور واجبار پانها پول قرض بدهیم . وهمتر از همه ما نمیتوانیم بخاطر جمع آوری سود یوای را که قرض میدهیم دچار زحمت شویم . مقصود من از این این مطالب این نیست که بگویم امروزه در کشورهای امریکایی جنوبی مقاصد ما بدأ سو تعوییر نمیشود .

در همین اوآخر راجع بقراردادیکه بین ما و کشور پاناما در خصوص دفاع از کانال پاناما بسته شده بود سوه تفاهمی ایجاد گردید و چنانکه اغلب شما میدانید دولت امریکا بنابرقراردادیکه در این خصوص بسته است دفاع باریکه زمینی را که دو میل عرض داشت و کانال پاناما از میان آن میگذرد بعده دارد .

بول قرض میدادند هنگام دریافت منافع خود اغلب جمله علو مطراطوال جنگ گذشتند با جلب رضایت کشور پاناما پایگاههای اضافی بسیاری در اراضی پاناما خارج از حدود کانال بنا کردند ذیرا که دفاع از مجرای کانال پاناما برای کلیه ملل منفق واز جمله خود پاناما کمال اهمیت را داشت .

بعد از پایان جنگ ما با دولت پاناما برای عقد قرارداد جدیدی بمنظور محافظت بعضی از این پایگاههای اضافی در مدت طولانی وارد مذاکره شدیم . قراردادی در اینخصوص بین دو دولت منعقد شد و برای تسویه مجلس شورای ملی کشور پاناما تسلیم گردید . مجلس شورای ملی

بین افراد بشر هیچکس نمیتواند با تعییل کردن اراده خود بر دیگران نتیجه مثبتی بدست آورد در روابط بین المللی نیز خواه سیاسی باشد و خواهد اقتصادی یا فرهنگی نتیجه مثبتی حاصل نخواهد شد . شاهمه راجع به مسئله حسن رفتار با همایگان را شنیده اید . من نمیخواهم ادعای کنم که مردم ایالات متحده امریکا در عرض نیم قرن اخیر اخلاقاً ترقی کرده و رویه خود را در مورد اهالی کشورهای جنوبی امریکا تغییر داده اند و مردم امریکای جنوبی نیز در نتیجه کشوری که بنام امریکائی امپریالیست میشناختند همسایه خوب خود میشمارند . من باز تکرار میکنم که این تغییر رویه مادر نتیجه ایجاد ناگهانی حس رافت و تعلق صورت نگرفت ، ما بخوبی در یافته که تمام کوششها و مجاهدتها ایمان که اغلب با حسن نیت توأم بود هر وقت با فشار بسته همسایه های جنوبی ما متوجه میشد موجب ایجاد سوءتفاهم و تحریک حس انتزجار آنها بگردید . این درس سهلی بود که مانرا گرفتیم و حق آن بود که زود تر آنرا فراگرفته بودیم ولی سلطنت برقوایین ساده روابط عادی بشر که برای افراد بسهولت میسر است برای ملل اغلب مشکلاتی نماید .

قبل از اجرای سیاست حسن رفتار با همایگان امریکا که بکشورهای امریکای جنوبی پول قرض میدادند هنگام دریافت منافع خود اغلب با اشکالاتی مواجه هیشندند و در نتیجه دست اظلم بدامن دولت متبع خود میزدند و بعضی اوقات هم نیروی دریائی امریکا ادارات گرد کی کشورهای منبور را اشغال میکردند تا مطالبات خود را وصول کنند .

امروزه دولت امریکا به بانکداران کشور خود که به ممالک خارجی بول قرض میدهند خاطر نشان میکند که انتظار نداشته باشند کشتهای جنگی امریکا برای وصول بول آنها بکار برده شود . بانکداران امریکا اینک حاضر نیستند بکشورهای خارجی بول

تکمیل کنند و همچنین عدهه بیشتری از دانشجویان امریکاگوی نیز بخارجه هزینه نمایند و ما امیدواریم که عده این دانشجویان روز بروز افزایش یابد. در ضمن هابسبهم خود سعی داریم که کارشناسان و مهندسین و مستشاران خود را بهر کشوری که خدمات آنها مورد احتیاج است بفرستیم. امروزه بنا بدعوت و تقاضای شما آقای دکتر بنت ف. ایوری مستشار وزارت بهداشت و آقای دکتر لا بل هایدن و آقای الفردنو اعضای بنگاه خاور نزدیک در این کشور بخدمت مشغول میباشند. آرزوی ما اینست که البته اگر شما هابل باشید ما بزودی بتوانیم از این قبیل کارشناسان یا بانتخاب خود شما با بران بفرستیم تا در کار استفاده و بهره برداری از استعداد عظیم و سرشار ملت ایران بشما کمک کنند.

با این اقدامات ها خواهیم توانست با توصیه و همکاری ملل ذنفع این مبادله فرهنگی دو جانبه را عملی ساخته و با این طریق مناسبات فرهنگی را جزو لاینک سیاست خارجی خود قرار دهیم .
بنظری باید گفت که مدت مدیدی است ما در راه عملی ساختن این آرزو کوشش میکنیم . هنگامیکه اغتشاشاتی که در سال ۱۹۰۰ در کشور چین ظهور پیوسلت و قدرتیجه آن خساراتی با مواد خارجیها وارد آمد ما با کسانیکه در آن موقع میکوشندند وارد خواست مبالغ کزانی بعنوان غرامت کشور چین را ضعیف و بالمال تجزیه کنند شدیداً مخالفت کرده و توفیق کامل حاصل نکردیم . حتی ما مبلغ ۱۰ میلیون دolar نیز بکشور مزبور برداختیم تا آن کشور بتواند با این مبلغ جوانان خود را بکشور امریکا به ستد و فرستی باشد برای جوانان مزبور که بسبک و روش امریکا در رشته های مهندسی و پژوهشی و بهداشت عمومی و غیره تعلیم و تربیت نمایند .

فوائد اتخاذ این سیاست بقدرتی واضح و روشن بوده است که اخیراً فول برایت عضو مجلس سنای

پاناما آنرا ود کرد و لذا دولت امریکا دستوری صادر کرد که در ظرف ۲۴ ساعت کلیه سربازان امریکائی پایگاههای منبور را ترک گفتهند. هابدا سعی نکردیم که اراده خود را بر کشور پاناما تحمیل کنیم یا اینکه برای عقد قرارداد دیگری اصرار ورزیم. دولت پاناما مجبور نشد که برای خارج کردن ما از کشور خود بشورای اهنتیت یا سازمان ملل متعدد مراجعه کند. و ماهم حاضر نشدم حتی بکذیقه هم بس از آنکه فوایدیم مارا در آنکشور نمیخواهند در آنجا باقی بمانیم.

این اقدام فوری امریکا که حسن ثبت مارا
نابت میکند بخوبی نشان میدهد که ماجه اندازه
بلزوم حفظ و تقویت سیاست حسن سلوک باهم-ایران
اعتقاد داریم . و مسلم است که این سیاست در اینچنان
حسن روابط با کشور باناما و سایر کشور های
امریکایی چنینی کلی خواهد داشت .

هر ساله عدد دانشجو بانیکه از کشورهای امریکای جنوبی برای تحصیل بامريکا می‌آیند (فرايش میباشد زیرا آنها حس میکنند که با ایشان بارعايت احترام متقابل و مساوات رفتار می‌شود و در ضمن کشورهای امریکای جنوبی اشتیاق زیادی دارند باينکه از اطلاعات کارشناسان و مهندسین و مستشاران امریکائی استفاده کنند. از کشورهای آمریکا و آرژانتین نیز در خواستهای بیشماری برای استخدام و استفاده از اینگونه کارشناسان و مهندسین و مستشارانی که ما بکشورهای جنوبی خود معرفت نیم مرتبه

بوزارت امور خارجه امریکا در واشنگتن میرسد. کنگره امریکا در همین اوآخر بوزارت خارجه اختیار داده است که بر نامه مبادله فرهنگی دو جانبه ای که در سابق منحصر آمیز امریکا و کشورهای امریکای جنوبی معمول بود در مورد تمام کشورهای جهان که مایل باشند و تقاضا کنند نیز اجرا شود. ما امیدواریم که مردان و زنان جوان این کشورها ضمن اجرای این برنامه موفق شوند با امریکا سفر کرده و در آنجا تجربیات خود را

روابط فرهنگی ایران با آمریکا

اعمال و مقاصد خود را معمول نمی‌شود شنیده و یا خوانده‌اید.
و من از صبیم قلب می‌خواهم برای وقار و ممتازی
که در پاسخ دادن باین اظهارات دروغ توسط
مطبوعات آزاد و رادیویی ملی شما نشان داده شده
است بسما تبریک بگویم.

همچنین من می‌توانم بگویم که ما در امریکا
از این سر مشقی که شما بنا داده‌اید استفاده کامل
خواهیم کرد و ما تصمیم داریم بهم خود باین
اظهارات غرض آلود و این عوامل جواب پذیریم.
و من امیدوارم بزودی جواب این تبلیغات غرض آلود
را بزبان فارسی و بزبان‌های دیگر بشنویم زیرا
ملت امریکا تصمیم قطعی دارد باینکه مقاصد وی
از فرستادن سیل کالا و مساعدت بمنظور و توسعه
روابط فرهنگی و اقتصادی و سیاسی با سایر ملل
جهان کاملاً و منصفانه برکایه ملل معلوم و روشن
شود، ما سعی خواهیم کرد حقایق امور را برای
ملی در دنیا که برخلاف ملت ایران نیتوانند عقیده
و نظریه‌ای از طرف خود اظهار دارند روشن
سازیم.

ما در اجرای برنامه اطلاعات خارجی خود
کوشش کافی بعمل خواهیم آورد که آزادی مطبوعات
در ایران و در تمام کشورهایی که آزادی مطبوعات
آن خود را هنوز حفظ کرده اند تعویت کنیم.
قابل کلیه بیانیه‌ها و اعلامیه‌های مهمی که راجع
بیاست خارجی امریکا ایراد می‌شود در اختیار
 عموم جراید که مایل به دریافت آن باشند گذاشیم.
ما امیدواریم که ترجمه متن این‌گونه بیانیه‌ها را
بزبان خود شما بروزنامه‌ها و سایر مؤسسات بخش
خبر در ایران تسلیم کنیم. ما نیز بنوبه خود
خوشقت خواهیم شد که ملل دیگرهم در مقابل
سازمان‌های مشابهی برای بخش اخبار داشته باشند
زیرا اشتیاق داریم که در این مورد نیز مناسبات
دوستانه و دو جانبه‌ای بین خود و ملل دیگر ایجاد
سازیم.

امریکا تشویق شده و لایحه‌ای بگذراند پیشنهاد
کرد که بمحض آن مازاد اموال متعلق به امریکا که
در طول چند گذشته بکشورهای خارجی حمل شده
بود بعد از یايان جنک بهمان کشور هائی که اموال
مذبور در آنجا است فروخته و بول آنرا بمصرف
تاسیس مؤسسات فرهنگی در خود آن کشورها
بنظور عملی ساختن و تأمین هزینه و تسهیل کار
تبادل دانشجویان و کارشناسان بین امریکا و کشورهای
مذبور بر سد. مالخیرا برای اجرای قانون فولبرايت
بین خود و کشورهای چین و ییمانی قراردادی
بستیم و همانطوریکه اغلب شاهزاداند انتظار داریم
قرارداد مشابهی هم در اینخصوص با کشور ایران
به بندیم. هرگاه این قرارداد منعقد شود در ایران
سازمانی تشکیل خواهد یافت که تحت نظر آن مبلغ
شصت و چهار میلیون دیالی که بمنظور اجرای
برنامه تبادل دانشجویان و استادان بین دو کشور
اختصاص داده شده است بمصرف بر سد.

بهمن علت بود که من در ابتدای مخفیانی
خود از حضار مختار تقاضا کردم که راجع باجنای
این برنامه که بنفع هر دو ملت است فکر کرده
و پیشنهادهای مفیدی بنا بدهند.

برنامه فولبرايت توسط اداره ای بنام اداره
تبادل اشخاص که من بافتخار ریاست آن نامزد
شده‌ام و قسمتی از وزارت خارجه امریکا تشکیل
می‌دهد اجراء خواهد شد. اداره دیگری نیز در وزارت صالح
امور خارجی امریکا تحت نظر من اداره خواهد
شد. این اداره مسئول اجرای برنامه اطلاعات
خارجی ما می‌باشد ما امیدواریم که برنامه کار این
اداره نیز یکی از اولان اساسی و لاینک روایط
فرهنگی و سیاست خارجی مارا تشکیل دهد.

من لازم نمیدانم که مستمعین ایرانی خود را
متوجه کنم که امروزه در دنیا عواملی یافت می‌شوند
که تخصصشان در اینست که اقدامات و مقاصد
ملل دیگر را تعریف و سو، تعبیر کنند. مسلم‌آهی
شما مقداری از این‌گونه سو، تعبیراتی را که در مورد

فکر از جمله شخصیات ملت امریکا نیز بشمار می‌رود. من اطمینان دارم پایه‌های محکم و استوار اصل آزادی که دو ملت ما راجع بآن هم‌فکر هستند روابط فرهنگی و اقتصادی و سیاسی بین ایران و امریکا توسعه و تقویت یافته و منافع مشترک و روز افزون ما که دارای یک هدف معین و مشخص است هرچه زودتر بنتیجه برسد. و این هدف مشترک ما عبارتست از ایجاد دنیای مستقر و ثابتی که در آن صلح و آرامش برقرار بوده و مردم بتوانند در سایه مساعی و کوشش فراوان خود و همکاری بایکدیگر مقدرات خود را دردست گرفته و در یک محیط برادری و حسن تفاهم و راستی و درستی زندگی کنند.

من در مصاحبه مطبوعاتی اخیری که بعمل آوردم نکته ایرا در اینخصوص متذکر شدم که میخواهم در اینجا بعرض حضار محترم بر سام و آن اینستکه من کاملاً اطمینان دارم که ملت ایران با هوش سرشار و قدرت تصمیمی که دارد و همیشه استقلال فکر داشته است بهبودجه احتمال نمی‌رود که در آینده تحت نفوذ افکار و عقاید و یا اعمال دیکتاتوری و توتالیتاریکشور دیگری واقع شود.

رهبران و پیشوایات شما هر نوع اشخاصی باشند مسلم است که ملت ایران تصمیمات خود را شخصاً اتخاذ می‌کند و من میدانم که ملت امریکا باین آزادی فکر که یکی از مشخصات ملت ایران است بچشم تحسین و تمجید مینگردزیرا این آزادی

@@@

پاسخ آقای دکتر عیسی صدیق نایب رئیس انجمن

ما با کمال مسرت و علاقه‌مندی سخنرانی جناب آقای جرج الن سفیر کل امریکا و رئیس افتخاری انجمن را استماع نمودیم.

سخنرانی ایشان بسیار فصیح و روشن و جالب بود و برای آینده امیدواری‌های زیاد در برداشت. ما از تعریفات دلپذیری که با جمل زیبا (که مخصوص ایشان است) از مملکت ما نمودند بسیار هتشکریم ولی این مرتبه اول نیست که آیشان ناینگونه احساسات را درباره ایران ابراز میدارند. در مدت پیش از یک هفماقمت خود در اینجا ایشان همیشه در شادی و غم و اندوه ما شریک بوده‌اند. هنگامی که در ماه مه ۱۹۴۶ وارد مملکت‌ها شدند وضعیت ایران وخیم بود و ساعت‌های تاریکی از قاریخ خود را می‌گذراندیم. از نخستین لحظه‌ای که پا بکشور ما گذاشتند در مصیبت‌ها شرکت کردند و همینکه در دسامبر ۱۹۴۶ (آذر ۱۳۲۵) وحدت مملکت بحال قبل برگشت و اوضاع عادی شد باز آقای جرج الن در شادی با ما شریک شدند.

شرکت در شادی و غم از علائم دوستی صمیمانه است و جناب آقای جرج الن از دوستان واقعی ایران هستند. بهمین دلیل‌ها بسیار هتأسف هستیم که ایشان باید بزودی